

09.11.2022

7-Б

Всесвітня історія

вч. Рзаєва Н.О.

Тема: Практична робота. Замок. Рицарські традиції.

Мета: характеризувати життя лицарів і селян; описує феодальний замок, застосовувати і пояснювати на прикладах поняття та терміни за темою; самостійно аналізувати свою роботу на уроці, давши відповіді на конкретні запитання.

Перегляньте відео: <https://youtu.be/-GDcHCBSbIE>

1. Опрацюйте опорний конспект:

Давайте здійснимо уявну подорож до середньовічного замку, де жили лицарі. А також до середньовічного села. Закрийте будь-ласка очі і поміркуйте, як ви уявляєте собі ці два місця? Як думаєте чи рівні за своїм матеріальним становищем були селянин і феодал?

Поміркуємо.

1. Навіщо був рицарю замок?
2. З яких матеріалів він був побудований?
3. Навіщо в замку башти?
4. Як ви вважаєте чи був замок зручним і комфортним місцем для проживання?

Робота з термінами (запишіть в зошит)

Замок – укріплене житло, фортеця феодала за часів середньовіччя.

Фортеця – фортифікаційна споруда. Укріплений пункт оборони.

Лицар – воїн-феодал, який ніс військову службу для свого сеньйора.

Кодекс честі – зведені правила поведінки, які офіційно має дотримуватись середньовічний лицар.

Лицарський турнір - це військове змагання рицарів у силі та вправності.

Герб – відмітний знак роду феодала.

Девіз - короткий вислів, що пояснював зміст герба.

**Замок Лідс,
Велика Британія
Кінець XII ст.**

**Кам'янець-Подільська
фортеця, Україна, XIV ст.**

Феодалний замок

- 1 — оборонний мур; 2 — вежа;
3 — рів із водою; 4 — ворота;
5 — внутрішній двір; 6 — донжон;
7 — житлові приміщення

Головні функції феодалних замків з передмістями:

- воєнні (засіб контролю над територією, центр воєнних операцій),
- адміністративно-політичні (адміністративний центр навколишньої території, місце, де концентрувалось політичне життя країни),
- житлові (місце проживання поважних осіб та великих землевласників).

Лицарські турніри - військове змагання лицарів у середньовічній Західній Європі. Імовірно, турніри почали проводитись з другої половини XI століття. Батьківщина турнірів — Франція.

Лицарський закон наказував так:

1. Будь завжди приготований, завжди при зброї, крім хіба нічного відпочинку.
2. До чого б ти не брався, прагни здобути честь і добре ім'я – своєю чесністю.
3. Обороняй убогих і немічних.
4. Допмагай тим, що самі оборонитися не можуть.
5. Не роби нічого такого, що завдає комусь шкоди чи зневаги.
6. Будь готовий обороняти свою батьківщину.
7. Охотніше працуй за честь, ніж за зиск.
8. Ніколи не ламай своєї обіцянки.
9. Честь батьківщини борони своїм життям.
10. Краще чесно помри, ніж маєш ганебно жити.

Одним із улюблених героїв Середньовіччя був король Артур — хоробрий борець проти англо-саксонських завойовників Британії. Його образ змальований у десятках романів. Рицарі «круглого столу», чарівний меч Екскалібур, дружина Джинерва, чарівник Мерлій стали невід’ємними частинами образу.

Скандинавський герой конунг Беовульф усе життя боровся зі страшними чудовиськами. Він загинув, убивши останнього дракона.

Найбільш відомими поемами стали французька «Пісня про Роланда» та іспанська «Пісня про мого Сіда».

«Пісня про Роланда» розповідає про часи Карла Великого, про боротьбу з арабами. Відважний воїн Роланд, прикриваючи відступ, ціною свого життя врятував життя сеньйору. Благородний Роланд став взірцем вірності та честі для багатьох поколінь середньовічних рицарів.

Рицарство, подібно до інших верств феодального суспільства, створило власну культуру, яка остаточно сформувалась у XIII ст. Це була складна система ритуалів, звичаїв, манер, дворянської ввічливості (куртуазності), різноманітних світських, придворних, збройних (турніри) розваг. Крім того, вона залишила після себе рицарську поезію про любов, романи, які значною мірою доповнили героїчний епос. У рицарських романах домінували дві основні теми: куртуазна любов і рицарська вірність.

Лицарська література

Д. У. Уотерхаус «Трістан та Ізольда з отрутою» (бл. 1916)

В XI – XIII століттях починає формуватись лицарська література, яка відтворює ідеали і спосіб життя лицарства як особливої касты, що склалася в Європі за часів хрестових походів. До рицарської літератури належить *куртуазна поезія* (від французької *cour – двір, courtois – чемний, галантний*) з культом служіння Чарівній Дамі та своєму королю, а також *лицарський роман*, у якому описувались пригоди і кохання лицарів «Трістан та Ізольда».

Характерні ознаки лицарської літератури: увага до світського життя людини, вільний стиль оповіді, жваві діалоги, психологічні портрети персонажів.

Домашнє завдання: прочитати пар.11.

Підсумуйте вивчене, виконавши онлайн-вправи:

	«Три стани середньовічного суспільства» https://cutt.ly/ytmPKY5	«Середньовічний замок» https://cutt.ly/vtmPK2F	
---	--	--	---

Завдання надсилайте на освітню платформу Human,
вайбер 097-880-70-81, або на ел. адресу nataliarzaeva5@gmail.com